

Poglavlje 2

Hospicij Marijina Naviještenja

1. Mali hospicij

Budući da je Split u 17. i 18. vijeku bio središte crkvene, a donekle i državne vlasti u Dalmaciji, glavni izlaz na more i glavna izvozna tačka trgovine između Turske i Mletačke, a ujedno i najsigurnije zaklonište bjegunaca ispod turskog jarma, to je provincijalno starešinstvo OO. Franjevaca ozbiljno mislilo, da bi se u Splitu podigao jedan samostan, gdje bi se svraćali redovnici, koji su za razne potrebe dolazili u Split. Dva puta im se pružila prigoda, da ovu misao provedu u djelo, kad su bježeći pred Turcima došli u Split; ali oba puta pokazala se je neostvarivom radi neprilika, koje su joj stale na putu.

Starešinstvo je duboko žalilo, što su ovoj namisli stale na putu tolike poteškoće. Kad je ipak četvorici redovnika, koji su ostali u Splitu, uspjelo naći jednu kuću na Dobromu i u njoj se nastaniti, ono je 10. studenoga 1723, na svom saštanku u slavonskoj Požegi ovu kuću proglašilo redovničkim hospicijem, a spomenutog O. Jeronima Kovačevića, učitelja novaka, imenovalo je starešinom ovog hospicija; starešinstvu sinjskog samostana naredi, da se brine za pristojno uzdržanje braće u Splitu i da ih provida sa svime što bi trebali; skrbnika g. Mačukata zamoli, da nastoji naći jednu pristojniju kuću, u kojoj bi redovnici boravili.¹

Ovime je stavljena početak samostalnoj franjevačkoj obitelji u Splitu na Dobromu, jer se je dosada i službeno i privatno smatrala kao obitelj sinjskog samostana, koja privremeno boravi u Splitu.

¹ LACD, 85, 97; Protocollo, 3; LAPS, 128; LAPM, 153; Zlatović, Monografije, 383 sl.; Gradivo za povijest samostana Gospe od Zdravlja, l. 99; Franovci, 219.